

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

O INFAMIE UNIATĂ

— Calendarul dela Bixad. —

Într'un număr trecut al gazetei noastre publicasem o scurtă informație — luată din ziare — despre insultele contra ortodoxiei, cuprinse în calendarul mănăstirii uniate dela Bixad, județul Satu mare.

Astăzi când avem în mână odioasa tipăritură, trebuie să revenim pe larg chiar la acest loc, fiindcă ne găsim în fața unui caz de-o extremă gravitate, ce frizează inconștiența cea mai patentă.

Știm că o mănăstire este lăcaș de reculegere și pace în Domnul, pentru călugări ca și pentru creștinii ce aleargă la icoanele ei de închinare evlavioasă. Așezată pe muche de dealuri sau în poeni de păduri, toaca ei simbolică trimite în lume chemări de rugă și de umilință, de meditație și bunătate, de pocăință și înfrățire duhovnicească în numele Celui ce ne-a răscumpărat prin jertfa sa pe Cruce. Călugării dela Bixad se vede treaba că sunt puși pe alte rosturi, căci ei vreau să facă din mănăstire un cuib de învrăjbită confesională și în deosebi o cloacă a urilor satanice împotriva credinței ortodoxe române.

Faptul nu ne surprinde, pentru că ei se găsesc sub ascultarea Ordinului de tristă celebritate P. S. *Alexandru Rusu* dela Baia mare, condamnat cu atâta legitimă asprime de Senatul Țării. Totuși nu ne putem imagina, ca smerenia călugărească să depășească așa de mult rânduialile cuviinței evanghelice, încât ea să se transforme în cea mai obraznică provocațiune.

Abuzând de cel mai popular instrument de îndrumare țărănească, ei au plasat în Calendarul zis al „*bunului creștin*” (ce crudă ironie!) pe 1937 o mulțime de atacuri imunde la adresa ortodoxiei naționale, cum încă nu le-am înregistrat nicăiri până acum. Pentru ca să se vadă toată monstruoșitatea lor,

ne permitem să facem câteva citații textuale:

„O neînțelegere cu preotul, o datorie către biserică, o supărare că n'ai fost ales în curatorat, ori că nu ți-s'a ascultat părerea în ceva cauză, e destulă pricină pentru Satana ca să-ți bage tot felul de gânduri în cap: ba că-i face pâră contra preotului, ba că nu te vei mai duce la biserică, nu te vei mai spovedi, *ba că te vei face ortodox*, pocăit ori altceva.

Pentru Satana tot atâta e, ori unde te vei duce și orice te vei face: *ortodox*, pocăit, evreu, turc, *comunist*, numai să te desfăci de sfânta biserică catolică” (p. 9.)

Așadară, negliobul călugăr pune ortodoxia în aceeași căldare cu păgânismul și ateismul, socotind-o la fel de condamabilă și vrednică de disprețul oamenilor. Dar ca și cum i s'ar fi părut că n'a spus tot ce are în gușa-i de viperă, se grăbește să debordeze, câteva pagini în urmă, următoarea proză ticăloasă:

„*Comuniștii* însă au ajutoare chiar dintre creștini. Cine-s aceștia? Sunt creștinii cari înjură pe Dumnezeu, cari nu cercetează biserica, nu se spovedesc decât foarte rar, se îmbată des, fac vrajbă prin sat, *umblă cu treceri la ortodocși* ori sectari. Aceștia toți joacă pe mâna *comuniștilor*. Hristos îi va judeca pe toți”. (p. 27).

Prin urmare, să reținem bine cuvântul, spre a nu aveă aierul că inventăm ori visăm urât: *ortodoxia este identică cu comunismul*. Cine cutează să se întoarcă la altarele ei comite o crimă egală cu ceea ce numim comunism.

Suntem pur și simplu înmărmuriți în fața acestei infamii uniate. Ea este o incalificabilă josnicie, proprie numai unor pocituri sufletești, unor capete demente, ce-au evadat noaptea din casa de nebuni.

Căci numai atari existențe catilinare, scoase din fundul iadului sau din oficinele prozeli-

tismului criminal papist, se pot tăvăli fără rușine în asemenea murdării de maidane pestilențiale.

Cum? Călugări, preinși români, să îndrăznească fără teama de a se trezi palmuiți de cel dintâi ofensat, a confundă cu comunismul credința neamului românesc?

Să cuteze niște noviți semidocti, exponenți ai unei minorități confesionale, sau mai puțin decât atâta: ai unei mănăstiri de dubios renume, să insulte religia în care se închină *Regele Țării* și membrii familiei domnitoare?

Revolta noastră este nestăpânită, și nimic n'o poate înblânzi. Fiindcă aici nu mai este vorba numai de-o idioată impertinență monahală, ci de-o scandaloasă perfidie catolică, antrenată metodic de veninul ordinarului, stigmatizat cu atâta dreptate de fruntașii autorizați ai Statului ultragiat.

Căci catolicii au o cenzură bisericască, ce se exercită riguros mai ales față de călugări. În cazul de față ea este cu totul absentă, ceea ce ne îndreptățește să conchidem la complicități vinovate în sus.

Dar infamul Calendar mai conține și alte mostre de in-

„Alexandru căldărarul mult rău mi-a făcut. Să-i dea Domnul după faptele lui. Păzește-te și tu de el, căci s'a împotrivit strașnic cuvintelor noastre.”

2 Timotei 4, 14.

jurii și falsuri grosolane la adresa legii noastre, brodându-și paginile tâmpite și cu niște stihuri leșinate prin cari propune României să se unească în credință cu Roma, dacă vrea să scape de rănilor cari o sângerează astăzi.

Toate aceste baliverne nu-i împedecă pe acești călugări zevzeci, să reproducă cu rară inconștientă, în același Calendar duioasa poezie „Cântec de leagăn” a poetului *ortodox* Vasile Militaru, și să dea clișeul bisericii uniate din Satu-Mare, zidită în stil *ortodox* bizantin.

Și când te gândești, că jalnica ceată călugărească dela Bixad poartă numele ordului *Sf. Vasile cel mare*, una din gloriile nemuritoare ale *ortodoxiei* răsăritene — rămâi și mai indignat de crima săvârșită.

Ea de altfel se încadrează în textele categorice (art. 310 și 315) ale noului Cod penal, cari prevăd închisoarea și amendă pentru vinovați.

Pe lângă oprobriul neamului, ce-i fântuiește la stâlpul infamiei, trebuie să li se aplice delictenților fără omenie și sancțiunile severe ale legii.

Iar pe viitor vom apelă și la alte mijloace spre a pedepsi desgustătoarea trufie catolică.

Parlamentarele din Anglia la Cluj.

Într'o atmosferă de neobișnuită sărbătoare, Clujul a primit pe distinsile parlamentare britanice, Ducesa de Atholl, Lady Layton și Miss Rathbone, în cadrul unor deosebite festivități. Toate societățile feminine, dar în special cele feministe și de partid, cari s'au întâlnit cu celebrele călătoare și în ideologia lor, au ținut să-și arate în mod civilizat recunoștința față, mai cu seamă, de intervenția Ducese de Atholl în Parlamentul britanic în favoarea noastră. A făcut o adâncă impresie cuvântarea substanțială și de o formă impecabilă a P. S. nostru Episcop Nicolae.

Cuvântarea

P. S. Episcop Nicolae Colan.

Ilustre Doamne,

Mai ales după războiul întregirii noastre naționale, țara noastră a fost vizitată de multă

lume, din toate părțile pământului. Și am fost aproape totdeauna bucuroși de oaspeți. Mărturisim însă, că rareori bucuria noastră a avut amploarea și căldura de astăzi, când avem fericitul prilej să salutăm în mijlocul nostru pe distinsile reprezentante ale marelui popor britanic și pe devotatele apărătoare ale libertății și dreptății neamurilor.

În afară de bunul Dumnezeu, care prin Evanghelia Fiului Său ne-a mângăiat și călăuzit în așa de sbuciumată noastră istorie, neamul românesc a avut puțini prieteni. De aceea, cea mai mare parte a lui a fost sortită să trăiască veacuri de-arândul în robie stră-

ină și cruntă. Născut creștin, — noi n'am avut o epocă de viață păgână — el a știut însă să sufere și să creadă în izbânda dreptății sale, după cuvântul Scripturilor sfinte cari spun: Cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui."

Mântuirea a venit. Trăim în atmosfera ei caldă și luminoasă. Cu inimile purificate de suferințele seculare le spunem prietenilor și vrășmașilor deopotrivă: Prea mult știm ce este nedreptatea și robia, decât să le putem dori cuiva. Nu dorim decât să fim lăsați în pace, cu ce este al nostru după cea mai sfântă dreptate.

Oricui ne ajută în această creștinească strădanie, îi suntem recunoscători, profund recunoscători.

De aceea, îngăduiți-mi Ilustre Doamne, să Vă aduc din partea Bisericii ortodoxe a neamului românesc omagiile profunde noastre mulțumiri și iubiri pentru toată căldura și devotamentul cu care apărați înaintea lumii dreptatea României zidite cu atâtea jertfe. Bunul Dumnezeu să Vă binecuvinte ostenele puse în slujba păcii. Trăiască Anglia! Trăiască frăția anglo-română!

Tot în cadrul festivalului dela Teatrul Național, a vorbit și dl prof. Ion Lupaș. Dsa, cu metoda de precizie, ce-l caracterizează, a ținut să puie la punct câteva din afirmațiunile tendențioase ale dușmanilor noștri milenari. Între altele a spus:

„Pentru cei aplicați să mai dea crezământ știrilor alarmante, răspândite dela Budapesta împotriva României, poate servi de acum înainte, ca cel mai indicat mijloc de orientare sigură, murturisirea sinceră făcută în Iulie 1936 din partea fostului episcop al bisericii reformate maghiare din Transilvania, Dr. Alexandru Makkai — unul dintre cei mai talentați scriitori din zilele noastre. Acest fost episcop clujan — după ce a păstorit timp de zece ani pe cre-

dincioșii săi din Transilvania — s'a retras la Budapesta, unde, cerându-i-se din partea ziarului „Uj Magyar-ság“ informațiuni privitoare la rezultatele cărmuirii sale bisericesti, a avut loialitate și curajul, vrednic de laudă, să mărturisească adevărul, arătând că a reușit nu numai să păstreze toate așezămintele de cultură maghiară, moștenite dela înaintașii săi, dar să le și sporească în mod cu totul neobicinuit într'un timp așa de scurt. A înălțat în cuprinsul eparhiei sale „cinci sute de biserici și noui localuri de școală; a înființat un liceu de fete maghiar, o școală normală de fete maghiară, un cămin pentru studenții maghiari dela Universitatea din Cluj, o școală de comerț și una de agricultură, a mai înființat un orfelinat și un institut de diaconese, un mare spital și un azil de bătrâni, ș. a.“

Din toate aceste constatări, fostul episcop maghiar s'a simțit în drept să tragă încheierea că „starea de azi a bisericii reformate maghiare din Transilvania este incomparabil superioară aceleia dinainte cu zece ani.“ La fel a declarat și episcopul reformat calvin Ștefan Sulyok ziarului „Naplo“ din Oradea că în timpul activității sale din cei dintâi 10 ani de vladicie nu s'a putut plânge de nimic, deoarece credincioșii săi au făcut progrese în toate domeniile vieții.

Iată mărturisiri de neprețuită valoare documentară, proprii a servii drept cea mai categorică desmintire a tuturor știrilor tendențioase și de rea credință, prin cari au încercat revizionistii dela Budapesta și vor mai încerca să creieze României o atmosferă nefavorabilă în opinia publică mondială!“

La banchet s'au rostit mai multe toasturi de către dna Al. Cantacuzino, dna L. Ghidionescu, Dr. I. Vască, Gh. Moroianu, S. Lupaș și alții. Seara a fost o recepție la Automobil Club.

Noi socotim că ar fi foarte just ca să vie pe meleagurile noastre cât mai mulți vizitatori bineintenționați, cari să se convingă de stările de lucru dela noi, la fața locului.

Frăția Ortodoxă Română împotriva comunismului destructiv.

Abia se închiseră porțile sângeroase ale războiului mondial și o nouă aberație își făcuse loc pe orizontul tulbure al desnădejdirilor și al intimidărilor. Și acea criminală aberație este comunismul. Sămănătorii atei ai comunismului n'au cruțat poporul rus și imperiul vast al țarului Nicolae l-au transformat într'un teren de operație pentru a înscena terribilul act de desrădăcinare din conștiința unui popor, profund religios, ideea de divinitate și așa brutalizându-l să-l coboare până la pierderea conștiinței de sine și să-l aducă la cea mai primitivă organizație de stat: comunism, sau mai bine zis: criminalism. Căci timp de două decenii n'au încetat crimele îngrozitoare și din un singur ordin se sting viețile multor nevinovați.

Sămănătorii învățăturilor diavoleșite ai comunismului, urzesc planuri mari de încercuire și ispitesc popoarele cele mai slabe de inger, pentru a le compromite, a le distruge organizația de stat și în deosebi dogmele sfintei Biserici. Învățătura lor negativă este simplă și se cuprinde în: distrugerea ideii de stat și de națiune; răstignirea familiei și a personalității omenești; moartea dogmelor bisericesti și a întregului creștinism, fără să mai vorbim de nimicirea proprietății particulare care a introdus sclavajul în fabrici, ateliere și agricultură.

Acest monstru, fiu nelegiuit, născut din beția materialismului fără margini, par'că-l vedem, îl simțim înfiorați că se apropie de porțile cetății noastre, ca odinioară diavolul de blândul și cucernicul Iov. Avantgarda o vedem cum mișună prin orașele și satele noastre, transformată în agenți ai sectarismului, cari caută să ne abată de pe tărâmul creștinismului pe cel al bolșevismului, care nu admite supunere față de nici o autoritate, nerespectarea legilor și respingerea oricărei superiorități, ca așa toți să devenim „tovarăși“, până

ce te inhamă în staulul lor și după aceea te face sclavul lor.

Efectul acestor otrăvuri sfâșietoare le-a presimțit de timpuriu marele vizionar neuitatul episcop Nicolae Ivan. Și ca turma Sfinției Sale să nu fie tulburată, a ordonat deșteptarea și trecerea fiecăruia la postul de veghe; iar paza cea mai puternică întru apărarea patrimoniului divin a format-o din luminații intelectuali și a numit-o „Frăția ortodoxă română.“ Este greșită versiunea unora și jignesc nepătată memorie a marelui arhieru cari susțin că F. O. R.-ul s'a înființat mai mult pentru a contrabalansa activitatea A.G.R.U.-lui catolic, când noi bine știm că asociația catolicilor români este o societate născută moartă deoarece poporul nu se poate identifica cu ea, ba din contra o respinge zicând: „dar de când suntem papistași?“

FOR-ul în zilele noastre de azi a intrat în predestinația sa și și-a primit călăuză chiar din mâna celui mai chemat și vrednic și de Dumnezeu trimis Vlădică, care din înălțimea cerului privește spre via aceasta pe care a sădit-o prin mintea-i luminată; iar farul luminător al acestei „frății“ este învățătura sfintei noastre Biserici, care va opri calea tuturor rătăcirilor, căci mai mare și mai grosolană rătăcire decât comunismul nici nu este sub soare.

FOR-ul nu este o imitație, ci o acțiune desprinsă din vâltoarea vremilor de acum, ca odinioară înțelepciunea și curajul lui David, care nu mai suferise sfidarea Filistenilor și nu-și va mărgini activitatea lui numai la recuperarea Fundațiunii Gojdu și dărâmarea Concordatului și Acordul dela Vatican, ci mai presus de acestea vremelnice, va căuta să-și deschidă o pagină de glorie în istoria neamului și a Bisericii noastre. Și să curețe istoria ortodoxiei noastre din trecut de toată urgia catolicismului intrigat (cazul Bisericii Petru Rareș din Suceava) și de toată pleava

FOILETON

Al. Lascarov Moldovanu: Intoarcerea lui Andrei Pătrașcu.

(Ed. Cugetarea).

Părintele Andrei Pătrașcu stă chinuit de gândurile aducerilor aminte. Îi moare fiul, îi moare soția, îi moare și credința. Iubirea ce o predică cu insuflețire, acum se stinge sub veninul revoltei. Dar tocmai când vrea să strige că Dumnezeu nu este, un tânăr îl trezește și-l cheamă să-i cuminece mama, — pe Maria, soția învățătorului Jurea din satul său, — rămasă văduvă și cu un singur copil din cei mulți, într'o mizerie îngrozitoare. În numele dragostei lui Hristos, mama încredințează părintelui pe fiul ei Mihai, se cuminecă și în curând moare.

În drum spre cimitir, părintele Andrei vede la lumina gândului întreaga tragedie a Mariei. Vede, ca pe niște pânze de icoane, mizeria în care trăise

în coliba dela marginea orașului; vede cum colindă cu ea pe la spitalele din oraș și nu-i află nicăiri loc, — fiind tuberculoasă în ultimul grad; vede apoi păduricea din marginea orașului, spitalul cu tabloul grozav al mizeriilor omenești, în care află adăpost pentru ultimele zile ale Mariei. Vede toate, se cutremură și se îngrozește cum a trăit el până aci, fără să știe de toate acestea?.. Apoi îi vine în minte scrisoarea învățătorului Jurea, își dă seama că nu i-a răspuns la ea; incremenit, se întreabă, de ce nu i-a răspuns, și nu află nici o scuză. Învățătorul apelase la el, ca la un mântuitor, să-i vină în ajutor că e tuberculos, cu o droaie de copii și fără nici un ban în casă, iar el, Andrei, predicatorul iubirii, cu grijă numai de casa și averea sa, l-a lăsat să moară cu copii cu tot în mizerie.

Andrei se cutremură și începe a se reculege. Își dă seama cât a fost de păcătos și de ticălos. — Ajunși la cimitir, face prohodul și observă cum plânge Mihai și servitoarea Maghița, iar el nu are nici o emoție, deși e adânc tulburat. Ar fi plâns

și el dar nu putea. Pentru el isvorul lacrimilor era închis.

Abia după ce adoptează pe Mihai, începe a se limpezi sufletul lui Pătrașcu. Acum se dau în sufletul lui cele din urmă lovituri. „Izbiri tari, dar izbiri cari dărâmau ziduri, dincolo de cari se arătau alte zări.“ Acum simte el vina vieții sale; simte că a propovăduit iubirea, dar el n'a iubit, și dacă a iubit a avut o iubire îngustă, egoistă. De abia acum, cu recunoașterea greșelii, se deschide pentru el, dela inimă spre ochi, isvorul lacrimilor mângăietoare.

În taina pocăinței, după recunoașterea păcatului, urmează mărturisirea lui. La început Pătrașcu nu are aceasta putere. Abia după ce citește într'un carnet al lui Mihai niște însemnări despre strădaniile și suferințele mamei sale ce le-a avut — ca spălătoreasă și măturătoare de stradă, pentru a-l ajuta la școală, — inima lui Andrei se înmoaie, — plânge și pleacă la duhovnicul Ieremia, în mâinile căruia varsă întreg sacul păcatelor sale.

De acum înainte Andrei este un om nou.

sectarismului. Ambele moștenite dela ungurii trufași și o parte dela vecinii noștri de peste Nistru.

FOR-ul întreprinzător de mari fortificații spirituale, se ridică contra destrămărilor și și-a înălțat steagul împotriva tuturor curentelor subversive și al cărui amvon servește pânea ființei noastre, este revista: „Viața Ilustrată” condusă cu atâta vrednicie de P. S. nostru Episcop Nicolae, care limpezește rostul ortodoxiei în familie și societate. Toate aceste acțiuni ne servesc cele mai convingătoare cheazășii că Prea Sfinția Sa, nu numai că va fi un credincios continuator al operei mărețe al predecesorului P. Sf. Sale, ci eroul înfăptuirilor celor mai înalte aspirațiuni naționale și săvârșitorul devizei: „o turmă și un păstor.”

Înfrățindu-ne în gândire și în simțire FOR-ul nu va mai tolera proze-

litismul altei confesiuni pe pământul românesc și expropriată din partea Vaticanului, chiar soră să se numească și nici să mai îngăduie pe mizerabilii agenți — iudeo-comuniști — de a sămăna învățătura antichristă în sufletele credincioșilor, și cu atât mai mult se va ridica cu toată dârzenia contra comunismului destructiv și contra acestei trinități satanice. Poporul român va lua poziție de dreptși și va aștepta comanda pentru lupta decisivă, ca pentru totdeauna să spălăm istoria neamului de toate fărădelegile din trecut și prezent. Numai așa vom putea asigura din nou gloria strămoșilor și ortodoxia neamului nostru, câștigată cu scump sângele lui Iisus Hristos, al sfinților apostoli și mucenici și al vitejilor noștri eroi-soldați cari au biruit sub semnul sfintei cruci.

Pr. V. ȘEULEANU

INFORMAȚIUNI

Parohii nouă. Ministerul Cultelor a aprobat înființarea unui număr însemnat de parohii nouă în tot cuprinsul Bisericii. Pentru Mitropolia Transilvaniei a încuviințat 41 parohii, ceea ce ni se pare prea puțin față de trebuințele reale. În eparhia noastră avem 7 posturi nouă de preoți. Plata lor până la 1 Aprilie a. c. se va face dintr'un credit special, anume deschis, iar după aceea din fondul ce se trece în bugetul general al Statului.

Regele filantrop. M. Sa Regele a pus la dispoziția primăriei Capitalei suma de 100.000 lei, pentru ajutorarea unui număr de elevi săraci și merituoși din școlile Metropolei. Cu această sumă s'a cumpărat îmbrăcăminte pentru 178 copii săraci. Împărțirea ajutoarelor s'a făcut într'un cadru solemn, în prezența Primarului, înconjurat de toți funcționarii superiori. În cuvântarea sa dl. Donescu a insistat asupra mărinimiei Soveranului, care deși preocupat de atâtea probleme de Stat, nu uită nevoile mărunte ale celor lipsiți de mijloace. Festivitatea s'a încheiat într'o atmosferă de emoționantă bu-

curie întipărită pe fețele istovite ale copilașilor, în strigăte de: Trăiască M. Sa Regele, alinătorul nevoilor celor mulți.

Un misionar pasionat. Este prof. Marin Ștefănescu dela Universitatea noastră, care de câțva timp aleargă prin bisericile din București, rostind predici însuflețite și ține conferințe publice în săli pline de ascultători. Acum în urmă a ținut o conferință cu un subiect sugestiv și impresionant, din partea unui intelectual de rassă, cum este profesorul-filosof. Anume a vorbit despre *Explicarea credinței creștine*. D-sa între altele a spus: „Credința nu poate să fie înțeleasă fără rugăciune.

Și ziceam că, purificați prin rugăciune, să studiem creștinismul, pentru a înțelege ce este credința. Animați, deci, de acest spirit, trecem astăzi la examinarea creștinismului, expus în Noul Testament.”

Dar se pune întrebarea: Ce valoare au afirmațiile Noului Testament? Cine face aceste afirmații? Sunt între alții, martori, ca evanghelistul Ioan, sau Sf. Petru, cari mărturisesc că L-au văzut pe Isus, că

au trăit cu el, că l-au auzit învățătura. Însă ce valoare au mărturiile acestora? La aceasta răspundem că dacă plecăm dela rugăciunea, în sensul de purificare, de obiectivitate, despre care vorbiam, atunci noi nu putem să ne pronunțăm dacă mai întâi nu-i ascultăm cu obiectivitate pe acești martori, dacă mai întâi nu studiam cu toată obiectivitatea Noul Testament.

Cât de semnificativă e cererea acestui însuflețit propovăduitor, ca lumea să citească și să caute să adâncească Sfta Scriptură. Se cunosc nenumărate cazuri de intelectuali sceptici, cari au luat Biblia în mână într'un spirit critic și apoi au ajuns la convingerea că e cuvântul lui Dumnezeu. Deci cât mai multă propagandă, ca să se citească sfintele cărți.

Ducesa de Atholl și revizionismul. În clipa plecării sale din Cluj celebra reprezentantă a Parlamentului englez a declarat unui ziarist următoarele: „Există un ziar englez și un număr oarecare de persoane, cari activează în favoarea tezei revizioniste. Însă marea masă a poporului nu ia în seamă uneltirile revizioniste.” Și apoi a adăugat: „oriunde m'am aflat în România am întâmpinat peste tot amabilitate. Regret că am stat atât de puțin în această țară frumoasă.”

Sunt declarații, cari ne fac plăcere și ne sporesc încrederea în triumful dreptății noastre.

O nouă barbarie greco-catolică. În comuna Tureni, jud. Turda 151 suflete unite au trecut în 1935 la biserica ortodoxă. S'au constituit în parohie independentă sub oblăduirea episcopiei ortodoxe dela Cluj, care le-a trimis preoți pentru organizarea și îngrijirea lor duhovnicească.

Acum în urmă a fost numit preot în parohie ierom. Gherman Cojocariu. În ziua de 9 Febr. prezentându-se preotul ortodox la oficiul poștal — deținut de familia preotului gr. catolic I. Giliș — pentru a ridica 35 Lei primiți ca dar dela un bun credincios din vechiul regat pe seama

bisericii ortodoxe, preotul gr.-catolic, prezent în oficiul poștal, l-a insultat cu vorbe grele, luându-l în urmă la bătae și cauzându-i leziuni grave la cap și urechi.

Acesta este al doilea caz recent întâmplat în acest județ, după cazul din comuna Copăceni, unde o seamă de tineri indemnăți de preotul gr. catolic au alungat din sat pe învățătorul și soția sa învățătoare, pe motiv că sunt ortodocși.

Aceste barbarii au fost deferite parchetului și autorităților competente și așteptăm să fie sancționate cu asprime, după cum merită.

Activitate pilduitoare. „Frăția Ortodoxă Română”, secția Sibiu, a organizat, câteva cursuri populare, în scopul de a înviora credința strămoșească. Toate aceste cursuri s'au desfășurat în aula Academiei teologice Andreiane, unde cursiștii au avut prilej să asculte conferințe dintre cele mai instructive, dezvoltate cu râvnă și talent de conducătorii secției sibieni ai FOR-ului și de alți frunțași ai ortodoxiei. Au conferențiat dnii: I. Sandu, directorul școlii normale, profesorii Ilie Beleuță, A. Nanu, Gh. Maior, Grigorie T. Marcu, S. Căndea, N. Terchilă, I. Bozocă, L. Bologa, I. Popescu, M. Neagu. Subiectele conferințelor, au fost: Luptele religioase ale românilor din Ardeal în veacul al 18-lea; Figuri istorice în biserica ortodoxă ardeleană; Tainele mărturisirii și cuminecăturii; Secetele religioase, cu istoricul și pericolul lor în general; Cultul divin ortodox; Principii de educație ortodoxă română; Icoanele în cultul ortodox, etc.

Pe lângă conferințele ținute înainte de amiază, în fiecare după amiază și seara au urmat discuții libere, citiri din Biblie, proiecțiuni etc., precum și vizitarea diferitelor așezăminte publice din oraș și a Mausoleului Șaguna dela Rășinari, — toate acestea sub supravegherea pricepută a Prea Cucernicilor: Tr. Scorobeș, consilier arhiepiscopesc, Em. Cioran protopop, A. Nanu, Gh. Maior, N. Terchilă și M. Neagu.

Dumineca trecută, după slujba

Începe să-și răscumpere trecutul. Se interesează mai deaproape de necazurile oamenilor și crește mereu în virtutea dragostei de aproapele. Când îi slăbește duhul, se întărește din nou cu sfaturile duhovnicului Ieremia. Astfel, sufletul lui îmbunătățit, se purifică treptat, încât caută și cunoaște nu numai iubirea aproapelui, ci și dulceața suferinței.

Un preot adevărat caută și iubește suferința.

Vine săptămâna Patimilor și cu ea se împletește de acum înainte toată viața lui Andrei și a fiului său Mihai. Răscumpărarea trecutului se face prin tot mai multe jertfe, pe cari acum Andrei le face cu spontaneitatea pe care nu o cunoscuse viața lui înainte de „întoarcere.” Multe din relele sociale recunoaște că sunt din vina lui, căci în dosul trândăviei lui, diavolul și-a sămănat nestingherit sământa. În Vinerea Patimilor se tac tulburări mari la atelierul Statului. Andrei „îndată” ce primește știrea, aleargă pe baricade și strigă: „Fraților! E Vinerea Patimilor...” Neascultat și lovit e dus în temniță, împreună cu Mihai, unde în o bătaie, soră cu moartea, are vedenia lui Iisus, care le vorbește

despre necesitatea iubirii biruitoare. În focul suferințelor Iisus se arată oamenilor, chiar și celor ce-l batjocoresc, și astfel cuceriți de marea Lui iubire îi întoarce dela întunec la lumină.

În dimineața Paștilor, Andrei și Matei, eliberați din temniță și întăriți în duh, se bucură de înviere și pleacă înainte la slujba apostoliei.

Întoarcerea lui Andrei Pătrașcu este romanul convertirii creștine, — romanul pocăinței. Părintele Andrei, înainte de întoarcere se credea bun și nu era.

„Credeam că știu, — și nu știam...
Credeam că-s vrednic, — și nu eram...
Credeam că-s fără păcat, — și nu eram...
Credeam că cred, — și nu credeam...”

Viața creștină adevărată se cere deplin încadrată în iubire și suferință. Iubirea și suferința sunt învățătorii cari deschid omenirii, calea spre fericire. Iubirea aproapelui în fapte ne descoperă câmpul întins al suferințelor în care se sbate societatea contemporană. O mulțime de probleme apar rând pe rând în fața părintelui Andrei și cer lu-

mină și ajutor. Înainte de întoarcere Andrei nici nu le lămurește, sau dacă îi ies în cale, le privește ca și când nici nu s'ar ține de el, — cu nepăsare. După întoarcere însă, trăește în altă lume; trăește în lumea adevărată, în realitatea mediului rănit la fiecare pas de tot felul de probleme și plăgi sociale. Acum Pătrașcu vede mizeria în care trăesc oamenii; acum vede îndată ce are de făcut pentru mântuirea oamenilor. Câte nenorociri și crime putea evita el, dacă iubirea lui întregă ar fi fost totdeauna lucrătoare și luptătoare. — E un contrast evident între Pătrașcu cel vechiu și cel nou; între omul mulțumit de sine și între cel nemulțumit, după convertire.

Planul social și ideologic pe care se desfășură viața și purtarea părintelui Andrei Pătrașcu, face din romanul dlui Al. Lascarov-Moldovanu nu numai un excelent manual de pastorală pentru preoți, ci și o carte de căpătâi pentru orice creștin.

IL. V. FELEA

Cetiți și răspândiți „Viața Ilustrată”

sfintei Liturgii și după cuminecarea cursiștilor, s'a făcut serbarea de încheiere a acestor cursuri de evanghelizare ortodoxă, inițiate de laborioasa secție a „Frăției Ortodoxe Române.“

Biserica ia poziție contra comunismului. La intervale destul de apropiate, Prinți de-ai Bisericii, dau pastorale către credincioși, în care se subliniază pericolul războiului și urmările mișcărilor comuniste. Acum în urmă a dat o astfel de pastorală și Cardinalul Pragei. Nu putem să nu reamintim că prima pastorală de acest fel a fost dată de Soborul Episcopilor ardeleni, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul dela Sibiu.

Colecte catolice forțate. De atâtea ori am citit acuzația gratuită, că autoritățile de stat susțin interesele ortodoxe, dând concurs bisericii în activitatea ei misionară. Ca și cum nu s'ar ști, că suntem un Stat ortodox, cu dinastie ortodoxă. Iată însă, că în județul Hunedoara, aproape complet ortodox, administrația financiară a obligat toate percepțiile să încaseze câte-o taxă de 2—20 Lei dela cetățenii, cari obțin autorizație de a fierbe țuică, în folosul bisericii catolice din Deva. Ce zic confrății dela „Unirea“ despre acest abuz patent? Sau este un gest „patriotic“ să susții cultul căldășiilor cu ungurii revizionști?

Un preot sas în fața justiției. La tribunalul din Sibiu s'a desbătut un proces interesant și surprinzător. Un preot sas, Adolf Bruckner a fost reclamat că, din prilejul unei înmormântări din Miercurea-Sibiu ar fi proferat insulte la adresa armatei române. În urma declarațiilor martorilor cât și a inculpatului, s'a constatat deplina sa vinovăție și deși sentința încă nu a fost pronunțată e

sigur că i se va aplica preotului nevrednic o severă sancțiune. Într'adevăr astfel de manifestațiuni condamnabile sunt cu totul neobișnuite în sânul minorității sase dela noi. Și nu e lipsit de interes faptul că însăși consătenii sus numitului preot, indignați peste măsură de atitudinea păstorului lor și extrem de revoltați, au oprit prin vociferări pe preot de a-și continua vorbirea tendențioasă rostită, necreștinește, pe marginea unui mormânt.

Hitler și catolicismul. Episcopul catolic din Königsberg a trimis o pastorală preoților săi, în care protestează contra măsurilor de ordine ale guvernului, de a nu admite nici un fel de agitație printre credincioși relativ la instrucția tineretului în școlile național-socialiste. Episcopul afirmă că Hitler a călcat stipulațiunile Concordatului. Se poate: așa s'a întâmplat totdeauna în trecut. Căci vin în conflict interesele de Stat cu ambiția de dominație absolută a scaunului papal. Führerul însă înțelege să fie singur stăpân acasă la el. Și faptele dovedesc, că Germania îl urmează cu o disciplină impresionantă.

Inundații în toată lumea. După catastrofele inundații din America, în urma cărora au rămas zeci de mii de oameni pe drumuri, prăpădul topirii zăpezilor se apropie și de noi. Dunărea, extrem de crescută, pune orașelele de pe malul său în reală primejdie. În special amenințată e Oltenița. Se vorbește chiar de evacuarea orașului, mai cu seamă că Dunărea s'a și revărsat în Oltenița rurală.

„Nu te certă fără pricină cu cineva, căci nu ți-a făcut nici un rău.“
Proverbe 3, 29.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 969—1937.

COMUNICAT OFICIAL

În conformitate cu dispozițiunile regulamentului „Fondului Ajutorului Preotesc“, Art. 9 al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, despre situația acestui fond la 31 Decembrie 1936 publicăm următorul

B I L A N Ţ :

I. Venituri :

1. Soldul dela 31 Decembrie 1935	Lei	1,035.400—
2. Cotizațiile de membri din anul 1936	„	620.729—
3. Dobânzi capitalizate	„	12.840—
	Lei	1,668.969—

II. Cheltuieli :

1. Ajut. de înmorm. solvite în 1936	Lei	500.169—
2. Cotizații restituite membrilor plecați din Eparhie.	„	43.000—
	Lei	543.169—
Sold la 31 Decembrie 1936	Lei	1,125.800—

la care adăogând cotizațiile restante la 31 Decembrie 1936 de Lei 7.400— și scăzând ajutorul de înmormântare de Lei 54.500— încă neridicat de erezii pr. Alex. Sighiartău, averea activă a fondului este de Lei 1,078.700—.

III. Membri cotizanți: vechi din anul 1935	428
nou din anul 1936	17
	445
dintre cari în anul 1936: a) au murit	8
b) s'au retras	9
c) a fost șters	1
	18
rămân la 31 Dec. 1936	427

IV. Dela înființarea fondului (1 Iulie 1931) până la 31 Dec. 1936 s'au acordat din acest fond 39 ajutoare de înmormântare în suma totală de Lei 2,078.669—.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial ținută la 15 Februarie 1936.

ss. NICOLAE, Episcop.

ss. Cons. ANDREI LUDU,
referentul fondului.

Nr. 850/1937.

Comunicat.

Măsuri pentru organizarea serbărilor școlare.

Constatând din rapoartele organelor de control că unii membri ai corpului didactic refuză să dea concursul lor efectiv la organizarea serbărilor școlare și având în vedere marea importanță ce au aceste serbări pentru educația patriotică a tineretului școlar domnul Ministru al Educației Naționale sub Nr 21391 din 29 Ianuarie 1937, în Monitorul Oficial Nr. 31 din 8 Februarie 1937 publică următoarea

Deciziune Ministerială :

Art. I. Directorii școalelor sunt obligați a lua din bună vreme măsurile necesare pentru organizarea serbărilor școlare, prin care se comemorează evenimentele importante ale istoriei naționale.

Art. II. În programul acestor serbări va figura întotdeauna și o cuvântare a unuia dintre profesorii sau învățătorii școlii, prin care cuvântare se va arăta școlărilor însemnătatea evenimentului comemorat.

Art. III. Pentru cuvântarea ocazională, directorul va desemna pe unul din membrii Corpului didactic al școlii. Refuzul de a pregăti și a ține această cuvântare va fi considerat ca refuz de serviciu legalmente datorit și va fi sancționat în consecință.

Art. IV. Profesorii sau învățătorii școlii sunt obligați a participa la aceste serbări, absentarea nemotivată dela serbare fiind sancționată cu reținerea salariului pe o zi și în cazul că se repetă și prin pedepse de ordin disciplinar.

Art. V. Dnii directori ai învățământului secundar profesional, primar-normal și particular, sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a prezentei decisiuni.

Consiliul eparhial.

— **Librăria Eparhială** din Cluj (Piața Cuza Vodă Nr. 6). fiind aprovizionată cu odoare bisericesti (cruci, candelă, odăjdii, prapori etc.) precum și cu toate cele necesare serviciului divin, — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, cari se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Nr. 27—1937.

(5) 1—1

Publicație de licitație.

Parohia ort. română *Geaca*, jud. Cluj, vinde prin licitație publică, în ziua de 28 Februarie 1937, un edificiu de piatră, situat lângă drumul țării, compus din 5 camere, bucătărie, pivniță, precum și o grădină în întindere de 915 stj. p. cu prețul de strigare 100.000 Lei.

1. Licitația se va ține în școala primară de stat la ora 15 p. m.

2. Licitanții vor depune o garanție 10%, iar costul edificiului va fi achitat imediat după licitație, la semnarea procesului verbal.

3. Pentru ofertant licitația este imediat obligatorie, iar pentru pa-

rohie după aprobarea forurilor competente.

Geaca, la 6 Februarie 1937.

Beleanu Grigoie, Romoși Vasile,
paroh. epitrop.

Văzut: N. Vasiu, protopop.

Oficiul Protopopesc Ortodox Român
al tractului Huedin.

Nr. 170/1937.

(3) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de clasa II-a *Bălcești*, protopopiatul Huedin, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“ din Cluj.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform coalei B.
2. Casă parohială în stare foarte bună cu toate dependențele.
3. Porțiune canonică 15 jugăre (fânaș, pășune, pădure).
4. Dela fiecare familie o măsură de bucate (grâu, cucuruz, orz, ovăz, cartofi) dela circa 350 familii.
5. Stolele obicinuite.

Concurenții sunt invitați a-și înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc ort. rom. din Huedin împreună cu act de admitere din partea P. S. S. Episcopului nostru, iar cu învoirea prealabilă a protopresbiterului se pot prezenta în parohie pentru a cânta, predica respective a servi Sf. Liturgie și a face cunoștință cu credincioșii.

Huedin, la 10 Februarie 1937.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu
consiliul parohial.

A. Muntean, protopop.

Oficiul protopopesc ort. rom. Bistrița.

Nr. 90/1937 prot.

(4) 1—3

CONCURS

În baza ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 694 din 5 Februarie 1937, se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II. *Șieu* protopopiatul Bistrița, cu 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.
2. Casă parohială cu grădină și dependențe, în stare foarte bună.
3. Sesiune parohială 28 jug. pământ arător și fânaș.
4. Venitele stolare obicinuite.

Cererile de concurs cu documentele cuvenite, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Bistrița.

Concurenții vor prezenta și aprobarea Prea Sfinției Sale Episcopului nostru, fără de care cererea nu se va lua în considerare.

Cu avizul Oficiului protopopesc, concurenții se vor putea prezenta în parohie, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Bistrița, la 11 Februarie 1937.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu
Consiliul parohial ort. rom. din Șieu.

Pr. V. Mureșian, adm. prot.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.